

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **T. V. T.,** zastoupeného JUDr. Gustavem Valenzem, advokátem se sídlem Plzeň, Božkovská 15, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2004, č. j. OAM-618/VL-10-05-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 10. 2004, č. j. 59 Az 59/2004-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2004, č. j. OAM-618/VL-10-05-2004, žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce zopakoval, že pochází z početné rodiny, která se živí zemědělstvím. Po vystudování nemohl najít stálou práci, neboť neměl peníze na úplatek. Před odjezdem z Vietnamu zastavil rodinný majetek u soukromé firmy, dluh však nesplatil. Uvedená firma dluh vymáhala po jeho rodičích, ale bezvýsledně, došlo však k zabavení majetku. Rodičům bylo poté vyhrožováno. V případě návratu do Vietnamu by ho věřitelé zabili, pokud by dluh nesplatil.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 14. 10. 2004. V odůvodnění se ztotožnil se žalovaným v tom, že důvody uplatněné žalobcem nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce opustil Vietnam kvůli ekonomickým potížím. Správní orgán po provedeném řízení usoudil, že žádost o udělení azylu je zjevně nedůvodná, neboť žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a krajský soud mu dal po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů svým rozsudkem za pravdu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Uvedl, že v daném případě nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Žalobce totiž neuvedl pouze důvody ekonomické, ale též důvody, které byl žalovaný povinen hodnotit z hlediska § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Protože tak žalovaný neučinil, trpí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelností. Nelze se tak ztotožnit s odůvodněním rozsudku, podle něhož žalobce neuvedl žádný důvod podřaditelný pod § 12 zákona o azylu. Povinností žalovaného bylo též rozhodnout o překážkách vycestování dle § 91 zákona o azylu, když žalobci hrozí trest za ilegální opuštění vlasti. Soud tak měl rozhodnutí žalovaného zrušit. Žalobce dále napadl i výrok o nákladech řízení. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Závěrem žalobce požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Soud se ztotožnil s krajským soudem v závěru, že stěžovatelova životní situace ve Vietnamu nesvědčí o tom, že by stěžovatel byl pronásledován, případně že by zakoušel odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Jak plyne ze správního spisu, stěžovatel opustil Vietnam čistě z ekonomických důvodů. Neměl práci, pouze pomáhal rodičům na poli, jeho životní úroveň byla nízká. Rozhodl se vycestovat do Polska, kde pobýval nelegálně, pracoval na tržišti. Po úmrtí kamaráda se rozhodl odjet do ČR, kde má známou. Ve Vietnamu se ničeho neobává, problémy se státními institucemi neměl. V žalobě pak důvody rozšířil o vyhrožování ze strany věřitelů.

Žalovaný provedl dostatečné dokazování ve věci. V řízení vycházel především ze stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, doplněné ručně psaným prohlášením o důvodech žádosti, a z protokolu o pohovoru provedeném v souladu s § 23 zákona o azylu. Z žádné z těchto písemností nevyplynulo, že by stěžovatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu, tedy že by byl v zemi původu vystaven pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu); žalovanému tak nevznikla povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z uvedených taxativních azylových důvodů. Stěžovatelovo tvrzení o nízké životní úrovni v zemi původu může snad svědčit o obecné ekonomické situaci ve Vietnamu; azylové řízení však neslouží k tomu, aby správní orgán snášel důkazy o míře a povaze obecně ekonomických problémů žadatelů o azyl v zemích původu – byť i přispěly

k jejich odchodu ze země – nýbrž ke zjištění či vyvrácení existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žalovaný proto stěžovatelovu žádost o udělení azylu správně zamítl jako zjevně bezdůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Pokud v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán, za předpokladu, že běží lhůta stanovená v odstavci 2 téhož ustanovení, bez dalšího takovou žádost zamítne; konečným způsobem tak ve věci rozhodne, aniž by byla dále zjišťována existence některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona o azylu je negativní zjištění a závěr o existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona určující. Výrok správního orgánu o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu by tak byl v logickém rozporu s výrokem o zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 zákona o azylu.

Žalovaný ani krajský soud nebyli dále ze zákona povinni rozhodnout o překážkách vycestování. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dle § 16 zákona o azylu – žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná, kdežto § 28 zákona o azylu by se užil v případě neudělení či odnětí azylu a tedy jako obligatorní část rozhodnutí v režimu § 12, § 13, § 14, § 15 a § 17 zákona o azylu, pro které platí povinnost plynoucí z § 91 tohoto zákona.

Co se týče výroku napadeného rozsudku o náhradě nákladů řízení, nutno konstatovat, že vzhledem k procesnímu neúspěchu stěžovatele v řízení před krajským soudem, tento v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. deklaroval, že žalobce nemá na náhradu nákladu řízení nárok.

Tvrzení v kasační stížnosti o tom, že žalobci hrozí po návratu do Vietnamu trest za ilegální opuštění vlasti, stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského soudu, a Nejvyšší správní soud k němu proto nepřihlížel (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelovy námitky dílem nedůvodnými, dílem nepřípustnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu